

4

KUUKAUSILIITE

HUHTIKUU 2016 • N:o 529 • HS.FI/KUUKAUSILIITE

Iiiiik!

Teinitähti Robin täyttää kesällä 18, ja hänestä tulee aikuinen.

SIVUT 28-35

Näin tehtiin kasvojensiirto-leikkaus.

SIVU 36

Naisnäyttelijät haluavat lisää roolia.

SIVU 48

Antti Rinne kertoo, kuinka häntä puijattiin.

SIVU 52

Talous kituu, mutta halpahallit menestyvät.

SIVU 56

HS

SAMI SYKKÖ kuvat MARKO RANTANEN tyyli SAKKE HYTÖNEN meikki ja hiukset JENNY JANSSON malli JESSICA / BRAND

MUOTIA JA MUOTOILUA

Muotoilija Eero Aarnion esineitä on aina nähty muodikkaissa kodeissa, mutta tässä jutussa nähdään muotia

nen kodissaan.

1980-luku

Sanon aina, että tämä 1989 valmistunut kotitalo on minun suurin designini ja pienin on Finnairin hammastikku."

Etualalla värikkäitä Puppy-veistoksia lapsille vuodelta 2005. Työtilaansa istuvalla Eero Aarniolla on omat vaatteensa, valokuvamalli Jessican takki ja kauluspalta Samuji, housut Satu Maaranen, huivi Marimekko.

2000-luku

Valaisimen muoto syntyi alun perin lasiveistosta varten. Sain lasinpuhaltajalta mukaani koekappaleen ja laitoin sen sisään lampun. Niin keksin vuonna 2001 Tuplakupla-valaisimen."

Etualalla ovat myös Formula-potkuauto ja sekä kyntelikkö, joka on prototyyppi. Sohvan takana olevalla seinällä on Aarnion vuonna 2009 suunnittelemat Kubo-valaisimet. Niistä hän sai arvostetun Red Dot -designpalkinnon 2010.

Pirkko Aarniolla on hänen itse suunnittelemansa haalari, Jessican tunika ja kengät Marimekko, sukut Juslin Maunula ja sukkahousut Wolford.

1960-luku

Pohdin, että kun tuolilla on normaalisti neljä jalkaa, voisiko se pysyä pystyssä myös ilman jalkoja? Näin syntyi Pastilli vuonna 1968.*

Jessican mekon on suunnitellut Sophie Sälekari.

1970-luku

■ Miksi tuoli on aina tuoli ja hauki on kala? Vuonna 1972 suunniteltiin istuimen, jonka nimi on Poni. Sen selässä on hyvä istua miten päin vain. Se on kuin pieni poni mutta syö vähemmän ja sen hoito on helpompaa.
 Mekko Vuokko, sukat Juslin Maunula, kengät Minna Parikka, baskeri Weekend by Max Mara.

1960-luku

“Pallotuoli valmistui 1966. Halusin suunnitella ison tuolin, johon mahtuu koko perhe, Pirkko ja lapset. Pelkistin siitä kulmat pois.”

Aarniolla on yllään omat hiihtohousunsa, Jessican haalari on Marimekosta.

Mies Pallossa

Muotoilija **Eero Aarnio** on luonut kokonaisen maailman, mutta homma on yhä kesken.

Mikä yhdistää ruhtinatar **Gracea**, shaahitar **Farah Dibaa**, laulaja **Bing Crosbyä** ja presidentti **Urho Kekkosta**?

Pallotuoli. Kaikilla heillä on ollut tuo kuuluisa tuoli kotonaan.

Mutta maailmanhistorian ensimmäinen Pallotuoli sijaitsee muotoilijansa kodin eteisessä, ja nyt hän istuu siinä itse.

Eero Aarnio on asettunut luomukseensa, sillä häntä kuvataan Kuukausiliitteen muoti-juttuun. Ja niin tehdään siksi, että muotoilijan elämäntyöstä avautuu suuri näyttely Helsingin Designmuseossa ensi viikonloppuna.

Mutta Aarniosta tiedettäisiin tuskin mitään vuonna 2016, ellei hänelle olisi tullut mitta täyteen vuonna 1962.

Tuolloin Aarnio oli 30-vuotias ja tullut siihen tulokseen, että hän on luonteeltaan enemmän sooloilija kuin tehdasmuotoilija. Niinpä hän marssi Askon huonekalutehtaan johtajan luokse ja ilmoitti, että nyt tämä poika lähtee ja alkaa freelanceriksi.

Se oli rohkea veto mieheltä, jolla oli vaimo ja kaksi pientä lasta muttei tiedossa töitä tai tuloja. Pelastuakseen nuori muotoilija päätti tehdä tuotteen, josta hänet huomataan. Mutta miksi läpimurtotuolista tuli niin iso ja pyöreä?

"Koska halusin muotoilla tuolin, johon mahtuu istumaan koko meidän perhe. Ja nurkat karsin pois, koska minulla on tapana yksinkertaistaa", Eero Aarnio kertoo.

Tuoli oli niin erilainen, uudenvuotinen ja iski avaruusajan synnyttämään geometriseen muotiin, että Pallosta lähti liikkeelle lumipalloefekti, joka teki Aarniosta maailmankuulun muotoilijan.

ASTUTAAN PEREMMÄLLE. Aarnion koti sijaitsee Helsingin lähellä Veikkolassa, järven rannalla. Aurinko tulvii sisään suurista ikkunoista. Lattiat ja seinät ovat valkoiset kuin gallerioissa. Näin Aarnion värikkäät esineet ja huonekalut tulevat esiin.

Talo on tietenkin Aarnion itsensä suunnitelma, rakentama ja sisustama. Ja tietenkin se on Aarnion ja hänen huonekalujensa lailla tuttu näky muotoilu- ja sisustuslehdissä.

Aarnion kodit on nimittäin aina valjastettu osaksi muotoilijan näkyvyyttä ja brändinrakentamista.

Tähän mennessä koteja on ollut 17, mutta Eeron mukaan yhteistä niissä on ollut vain Pirkko – Aarnion vaimo.

Pari on ollut naimisissa 60 vuotta.

"Eero on 83-vuotias ja minä 85, eli olen siis meistä se vanhempi ja viisaampi", **Pirkko Aarnio** sanoo ja nauraa. Häinkin toimii jutussa mallina, itse suunnittelemisessa haalareissa.

Tähän viimeisimpään taloonsa muotoilija on rakentanut aina uusia terasseja ja siipiä. Aarniosta tekee poikkeuksellisen muotoilijan se, että pysyttyään huipulla kuudella vuosikymmenellä hän luo yhä uusia menestyksiä.

Erityisesti kymmenen viime vuoden aikana muotoilijan lamppu on niin sanotusti syttynyt useammankin kerran, ja tuloksena on ollut myyviä ja palkittuja, veistoksellisia valaisimia.

Välillä oli vaikeampaa ja Aarnio oli lähes kadoksissa.

YKSI TUOTE ON TEKEMÄTTÄ. SIKSI AARNIO KÄYTTÄÄ HIIHTOHOUSSUJA.

MUOTOILIJALLA ON OLLUT kaksi elämää. Ensimmäinen menestysputki kesti 1960- ja 70-luvut, ja parrasvaloihin hän palasi retrobumin myötä 2000-luvun alussa.

Mutta ei suosio ole johtunut vain Aarnion muotoilemista omaperäisistä tuotteista. Se on johtunut myös hänen luonteestaan.

Kun Aarnio saa idean, hän ei emmi kilauttaa merkittävimpien muotoiluyritysten johtajille. Eikä hän anna periksi, vaikka kukaan ei huolisi suunnitelmaa. Hän panee sen pöytälaatikkoon ja kaivaa sen sieltä myöhemmin sopivassa tilanteessa uudelleen esiin.

Aarnion mielestä kerran keksitty ei mene hukkaan vaan kaupaksi.

Samaan aikaan muotoilija kehittää uusia tuotteita, sillä muuta hän ei voi. Aarnio rakastaa ratkoa tuotteiden tuotantoon liittyviä ongelmia ja testata uusia muotoja ja materiaaleja.

Jotain Eero Aarnion kyvyistä kertoo sekin, että Pallotuoli syntyi 50 vuotta sitten, mutta sitä hankitaan yhä tiloihin, joihin kaivataan futuristista muotoilua.

Ja kun tehtaiden johtajat ovat jääneet eläkkeelle, Aarnio on jatkanut, ja uudet pomosukupolvet ovat keksineet hänet uudelleen.

Aarnio on myös hyvä tekemään sopimuksia. Hän pitää puolensa, ja jos sopua ei synny, Aarnio vie neuvottelukumppanin kotirannassa sijaitsevaan savusaunaan ja nostaa lämpöä.

"Se nopeuttaa sopimusten syntymistä", Aarnio sanoo ja nauraa.

YHTÄ TUOTETTA Eero Aarnio ei ole kuitenkaan pitkän uransa aikana onnistunut muotoilemaan.

"Olen halunnut suunnitella puvun, joka yllään voi mennä kaikkialle."

Aarnion mielikuvissa puvun yläosa on yhtä mukava kuin paita, mutta kuitenkin niin hieno, ettei sitä tarvitse vaihtaa lento- tai autotmatkan jälkeen ravintolaan mennessä. Eikä puku saa rypistyä.

Suunnitelma on siis valmiina, mutta valmistajaa tai kangasta ei ole löytynyt. Epäilemättä vielä löytyy.

Entä millainen pukeutuja Aarnio itse on?

"Toivoton", muotoilija sanoo suoraan.

Pirkko-vaimo on samaa mieltä.

"Me ei juuri riidellä, mutta Eeron pukeutumisesta saamme aikaiseksi riidan."

Aikoinaan Aarnio oli aikamoinen dandy. Esimerkiksi 1960-luvulla Monacon satamassa otetussa kuvassa Aarnio näyttää lyhytlahkeisessa kesäpuvussaan aivan nuorelta **Marlon Brandolta** tai **Sean Connerylta**.

Sittemmin muotoilija on luottanut kesät talvet yhteen pukineeseen.

"Kaikkein parhaat ovat hiihtohousut, kun puntit eivät ole tiellä. Ja nauhakengistä olen luopunut jo vuosikymmeniä sitten, koska ne ovat epäkäytännölliset. Pitää istua ja solmia nauhat. Täällä kotiloissa käytän saappaita."

Muotoilijana millintarkka Aarnio on pukeutujana suurpiirteinen.

"Joitakin vuosia sitten meidät oli kutsuttu Louis Vuittonin liikkeen avajaisiin, ja limusiini oli tulossa hakemaan, kun Eero lähti ulos viemään roskia", Pirkko muistelee.

"Kun seisoiimme avajaisissa samppanjat käsissämme, huomasin, että Eerolla oli yhä saviset roskiskengät jalassa. Onneksi Stockmann oli vielä auki. Eero meni sinne, osti uudet kengät ja tuli takaisin juhliin."

Sami Sykkö

Lähteenä on käytetty Designmuseossa 8. huhtikuuta avautuvan Eero Aarnio -näyttelyn yhteydessä julkaistavaa teosta *Eero Aarnio – Väri ja ilon muotoilija*. WSOY ja Designmuseo.

83-vuotiaan
Eero Aarnion koti
täytti muodista.

SIVU 68

Puuseppä Holma
työskentelee
Eduskunnassa.

SIVU 81

Sinä vuonna
Suomi melkein
ohitti Ruotsin.

SIVU 83

LOPUKSI

Kirjojen kertoja

PIRKKO AARNIO on 85-vuotias logonomi ja Akateeminen lausuntamestari. Hän on lukenut näkövammaisille yli 500 äänikirjaa. Aarnion ensimmäinen lukutyö oli Raamattu.

Kaksivuotiaana Pirkko Aarnio nostettiin pöydälle ja pyydettiin lausumaan runo. Siitä asti hän lausui, esiintyi ja näytteli. 1950-luvun lopussa Aarnio halusi televisioon. Ne olivat television alkuaikoja, ja Aarnio luki satuja suorissa lähetyksissä, joita lähetettiin Pasilan vesitornista.

"Lukiessa ei saanut tehdä yhtään virhettä", Aarnio muistaa.

Yli 30 vuotta Aarnio teki äänirooleja esimerkiksi **Matti Raninin**, **Titta Jokisen** ja **Miitta Sorvalin** kanssa. Tunnetuin hahmo oli **Eulalia Kenkkunen** (käsinukke kuvassa).

Helsingin Sanomien kriitikko **Jukka Kajava** oli Aarnion pauloissa. Kajavan mielestä Aarnion äänen ilmaisutaito tuntui rajattomalta.

"Olin ihan nolo välillä, kun luin Kajavan arvioita."

Näkövammaisille Aarnio alkoi lukea 1960-luvun alussa. Joskus kirjat olivat niin jänniä, ettei Aarnio malttanut odottaa, miten tarina päättyy. Joukossa oli pornoakin – vammasta riippumatta ihmisillä on tarpeita.

"Niitä ei voinut nauramatta lukea."

Elämän mullisti työkeikka Helsingin Messukeskuksessa 1953. Viimeisenä messupäivänä Pirkko tapasi nuoren tumman miehen. Illalla oli osakunnan juhlat, ja Pirkko pyysi miehen kavaljeerikseen.

Naimisissa on oltu kuusi vuosikymmentä. Muutaman aukeaman päässä oleva muotijuttu on kuvattu heidän kotonaan, sillä miehen elämäntyöstä aukeaa viikon kuluttua näyttely Designmuseossa. Miehen nimi on **Eero Aarnio**.

Sami Sykkö

Kevätmuotia Aarnioiden kodissa sivuilla 68–75.

